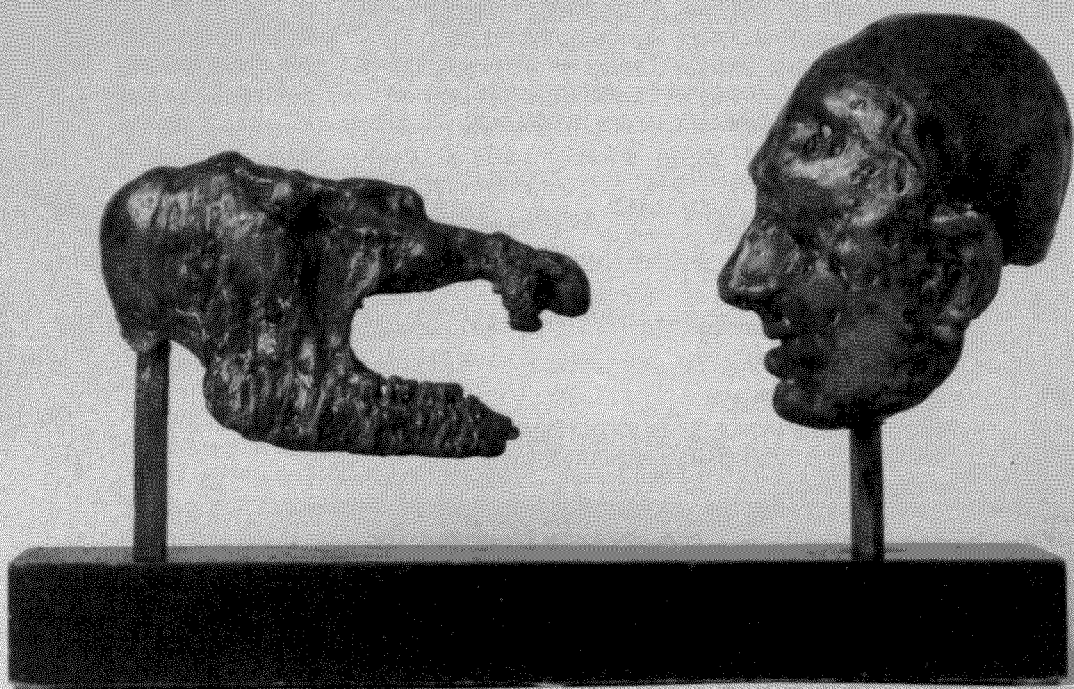

Η συζήτηση, 1996. Χαλκός

Θα άξιζε, ίσως, να σχολιάσουμε ορισμένα γεγονότα αυτών των ημερών.

Πέρασαν δεκαοκτώ μήνες από τον τελευταίο πόλεμο εναντίον των λαών της Γιουγκοσλαβίας. Η χώρα αυτή, με κατεστραμμένη την τεχνολογική της βάση και την οικονομία της από τους βομβαρδισμούς, ετοιμαζόταν για εκλογές. Η Γιουγκοσλαβία είναι μια ανεξάρτητη χώρα. Επίσης, μας αρέσει ή όχι, έχει έναν νόμιμα εκλεγμένο πρόεδρο. Ποια θα έπρεπε να είναι η στάση των δυτικών «δημοκρατιών» που κόπτονται για τη δημοκρατία και που βομβαρδίζουν για τις αξίες και τα ανθρώπινα δικαιώματα; Θα έπρεπε να σεβαστούν την αξιοπρέπεια των Γιουγκοσλάβων και την όποια επιλογή τους. Αντί γι' αυτό, οι 15 υπέρμαχοι της ελευθερίας (οι 15 υπουργοί Εξωτερικών της ΕΕ) κάλεσαν επίσημα το σερβικό λαό να καταψηφίσει τον Μιλόσεβιτς. Οι ΗΠΑ, από την πλευρά τους, ομολογούν ανοικτά ότι ενισχύουν οικονομικά και καθοδηγούν τη σερβική αντιπολίτευση, ενώ ταυτόχρονα προετοιμάζουν την απόσχιση του Μαυροβουνίου και —συνεπώς— ένα νέο κύμα βομβαρδισμών. Ευρωπαίοι και Αμερικανοί προτρέπουν τους Γιουγκοσλάβους να καταψηφίσουν τον Μιλόσεβιτς, με αντάλλαγμα την άρση του εμπάργκο και οικονομική βοήθεια. Αν οι ψηφοφόροι δεν υποκίνηουν στον εκβιασμό, ο αποκλεισμός της Γιουγκοσλαβίας θα συνεχιστεί και τα ερείπια των βομβαρδισμών θα παραμείνουν ερείπια. Σύμφωνα με τα μέχρι αυτή τη στιγμή αποτελέσματα, φαίνεται ότι οι εκβιασμοί και η προπαγάνδα απέδωσαν.

Αυτά λέγονται σεβασμός της δημοκρατίας, της ανεξαρτησίας και της θέλησης ενός λαού. Γιατί αυτή η κυνική επέμβαση στα εσωτερικά ενός κυρίαρχου κράτους; Επειδή μετά από δυο πολέμους, εκατοντάδες χιλιάδες νεκρούς, απίστευτες καταστροφές, χημική και ραδιενεργό μόλυνση, η Γιουγκοσλαβία δεν έχει «κανονικοποιηθεί». Δεν υπέκρινε στις εντολές των ΗΠΑ και της ΕΕ και δεν έχει ενταχθεί στο *imperiū* των ΗΠΑ. Πράγματι, μόνον όσοι θέλουν να είναι τυφλοί μπροστά στα γεγονότα, δε βλέπουν ότι οι πόλεμοι εναντίον των λαών της Γιουγκοσλαβίας και οι ταρινοί θρασείς εκβιασμοί δεν έχουν σχέση ούτε με τον Μιλόσεβιτς προσωπικά ούτε με τη δημοκρατία, αλλά μόνο με τα σχέδια των ΗΠΑ για παγκόσμια ηγεμονία. Στην ίδια στρατηγική εξάλλου εντάσσονται ο αποκλεισμός και οι βομβαρδισμοί του Ιράκ, η υποστήριξη του τουρκικού καθεστώτος, ο προετοιμαζόμενος πόλεμος εναντίον των ανταρτών της Κολομβίας, η σταθερή υποστήριξη του σιωνισμού σε βάρος των Παλαιστινίων, η ανοχή και αποδοχή της κατοχής στην Κύπρο, η ενίσχυση των φονταμενταλιστών στις νότιες δημοκρατίες της πρώην Σ.Ε. κ.λπ., κ.λπ.

Ο διεθνοποιημένος καπιταλισμός, με επικεφαλής τις ΗΠΑ, επιχειρεί να επιβάλει την παγκόσμια οικονομική, στρατιωτική και ιδεολογική ηγεμονία του. Η κατάρρευση του «σο-

σιαλιστικού στρατοπέδου» άφησε ελεύθερο το πεδίο στα κοσμοκρατορικά σχέδια των ΗΠΑ. Η αντίσταση εξάλλου του εργατικού κινήματος και των κομμάτων της Αριστεράς στις μητροπόλεις του καπιταλισμού και στις υπόλοιπες χώρες είναι ουσιαστικά αμελητέα. Η κρίση του εργατικού κινήματος και των αριστερών κομμάτων και η συνακόλουθη πολυδιάσπασή τους, η έλλειψη στρατηγικής και η παθητικότητα της εργατικής τάξης, αφήνουν, επί του παρόντος, ανενόχλητους τους ιμπεριαλιστές —τους επιτρέπουν να «παίζουν» χωρίς αντίπαλο.

Όμως η ανεργία, η φτώχεια μέσα στον πλούτο, η συρρίκνωση της δημοκρατίας, συνολικά οι οξυμένες αντινομίες του καπιταλισμού, γεννούν, σποραδικά και ασυντόνιστα, τις πρώτες αντιστάσεις: ξεσπάσματα στις ΗΠΑ, απεργίες στην Ευρώπη, κινήματα εναντίον της λεγόμενης παγκοσμιοποίησης (Σιάτλ, Οκιάοιγκτον, Πράγα) κ.λπ., κ.λπ. Αντίστοιχα μπορεί να διαπιστώσει κανείς μια διαδικασία αναγέννησης της μαρξιστικής σκέψης, απασπασμένη από τα εμπόδια του θεσμοποιημένου, απολογητικού «μαρξισμού».

Στη χώρα μας η αστική τάξη προσαρμόζεται στις νέες συνθήκες της καπιταλιστικής νεο-συντηρητικής αναδιάρθρωσης. Και ενώ η ανεργία και η φτώχεια μεγάλου μέρους του πληθυσμού ακολουθούν ανοδική πορεία, η «σοσιαλιστική» μας κυβέρνηση από τη μια κατασκευάζει δρόμους και αεροδρόμια για να διευκολύνει την κίνηση εμπορευμάτων και εργατικού δυναμικού στην εποχή της «παγκοσμιοποίησης» και συνεχίζει την αέναη πολιτική λιτότητας σε βάρος των λαϊκών στρωμάτων, ενώ από την άλλη συμβάλλει στην ιδεολογική αλλοτρίωση του ελληνικού λαού με την ιδεολογία και την πρακτική του τζόγου, με το φθηνό λαϊκισμό και με το νέο «εθνικό ιδανικό» της Ολυμπιάδας. Οι φαγωμάρες ανάμεσα στα δυο αστικά κόμματα και στο εσωτερικό αυτών των κομμάτων δεν είναι αποτέλεσμα ιδεολογικών και στρατηγικών διαφορών. Είναι συνέπεια της οργανικής πλέον σύμφυσης οικονομίας, πολιτικής και ΜΜΕ και των συνακόλουθων συγκρούσεων ατομικών και ομαδικών συμφερόντων. Μέσα σ' αυτό το κλίμα της γενικευμένης απογοήτευσης και του ηθικού σχετικισμού, ο κ. Χριστόδουλος και η Ιεραρχία παρεμβαίνουν δυναμικά, όχι για να προτείνουν μια διέξοδο, αλλά για να ενισχύσουν την ιδεολογική ηγεμονία τους στη βάση ενός μεσαιωνικού σκοταδισμού και ενός επιθετικού φονταμενταλισμού.

Στη χώρα μας υπάρχουν ακόμα αντιστάσεις εναντίον των καταστροφικών συνεπειών της κεφαλαιοκρατικής αναδιάρθρωσης, της πολιτικής της Ε.Ε. ειδικότερα, καθώς και εναντίον του ιδεολογικού-πολιτισμικού εκχυδαϊσμού των ΜΜΕ και του σκοταδισμού των συντηρητικών δυνάμεων. Αυτό που απαιτεί η στιγμή είναι η συνεργασία όλων των δυνάμεων που δε δέχονται την κεφαλαιοκρατική βαρβαρότητα ως την κατάληξη της ιστορίας. Χρειάζεται συνεργασία και οικοδόμηση συμμαχιών: ενότητα που κατακτιέται στην πράξη, παρά τις διαφορές και με στόχο την υπέρβαση των διαφορών. Και ταυτόχρονα, ανάπτυξη της θεωρίας: χωρίς τη θεωρία, η πράξη παραμένει τυφλή και αναποτελεσματική. Η ύπαρξη της Οντοπίας συνιστά μια μικρή συνεισφορά προς αυτή την κατεύθυνση.

Στο σημερινό τεύχος της Οντοπίας παρουσιάζουμε τη γλύπτρια Γαβριέλλα Σίμωνι.

Επιλογή και επιμέλεια της Μαρίας Κοκκίνου.